

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Westphal ,

Ławnicy: -----

Protokolant: sekr. sąd. Marlena Ossowska,

po rozpoznaniu w dniu: 3 marca 2016 r. w T.

sprawy z powództwa: W. O.,

przeciwko: A. S. ,

o zwolnienie od egzekucji,

I. zwalnia od egzekucji następujące ruchomości zajęte w dniach 21 i 22 czerwca 2012r. przez komornika przy Sądzie Rejonowym w T. M. G. w toku postępowania egzekucyjnego o sygnaturze akt Km 6192/12:

1/ betoniarkę samochodową (...) o numerze rejestracyjnym (...),

2/ samochód skrzyniowy V. (...) o numerze rejestracyjnym (...),

3/ samochód M. z żurawiem o numerze rejestracyjnym (...),

4/ samochód J. (...) o numerze rejestracyjnym (...),

5/ węzeł betoniarski : betoniarkę 1 m³, dwa silosy do cementu, wagę do piasku, wagę do cementu – kosz, taśmociąg krótki, taśmociąg długi, rozdzielnię,

II. w pozostałej części oddała powództwo,

III. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda W. O. kwotę 10.754,00 zł. (dziesięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt cztery) z tytułu zwrotu kosztów procesu,

IV. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 8.188,00 zł. (osiem tysięcy sto osiemdziesiąt osiem) z tytułu kosztów sądowych .

Sygn. akt I C 315/15

UZASADNIENIE

Powód W. O., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) -3 w L. , wniósł pozew przeciwko A. S. o zwolnienie od egzekucji ruchomości szczegółowo wymienionych w pozwie.

Pozwana wnosila o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu . Twierdziła, że umowy sprzedaży na podstawie których powód nabył te rzeczy były pozorne . Podniosła także zarzut z art. 531 § 1 k.c. (k. 186 – 187) .

Sąd ustalił, co następuje:

Wyrokiem zaocznym z dnia 10 maja 2012r., wydanym w sprawie o sygnaturze VI GC 48/12 , Sąd Okręgowy w Toruniu zasądził od pozwanego W. W. na rzecz powódki A. S. kwotę 835.310 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia 30 grudnia 2010r. do dnia zapłaty oraz kwotę 48.983 zł. z tytułu zwrotu kosztów postępowania . Wyrokowi nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

dowód: wyrok k. 277 ,

W dniu 8.06.2012 r. powód nabył od W. W. następujące ruchomości: betoniarkę 1 m⁽³⁾ , kosz do cementu, kosz do kruszywa, taśmociąg krótki, taśmociąg długi, silos do cementu, rozdzielnię elektryczną oraz samochody: M. o numerze rejestracyjnym (...), V. – (...), G. –(...), J. (...).

Powód uścił cenę w gotówce. W. W. zbył te ruchomości powodowi , gdyż potrzebował pieniędzy . Miał kredyty do spłacenia . Otrzymał wezwania z banków (...) oraz (...) do zapłaty rat . Miał także nieuregulowany rachunek za kruszywo. Za pieniądze uzyskane ze sprzedaży ruchomości powodowi uregulował te zobowiązania . W. W. , miał także świadomość pozostawiania w sporze z pozwaną A. S., co także było dla niego argumentem przemawiającym za sprzedażą. Nosił się też z zamiarem zbycia nieruchomości , na której dotychczas prowadził działalność gospodarczą w postaci betoniarni. Znajdował się na niej także budynek mieszkalny w stanie surowym .

dowód: faktury k. 217 – 219 , zeznania świadka W. W. k. 236 – 236 v ,

Na podstawie wyroku z dnia 10 maja 2012r. komornik przy Sądzie Rejonowym w T. M. G. prowadzi postępowanie egzekucyjne (sygn. akt Km 6192/12) . W jego toku dokonał zajęcia następujących ruchomości :

1/ w dniu 21.06.2012r. :

- bloczki betonowe 121 palet po 54 sztuki,

- betoniarka G. samochodowa (...)

- V. (...) skrzynia F 12 ,

- M. z żurawiem (...),

- J. (...),

2/ w dniu 22.06.2012r. :

- węzeł betoniarski (betoniarka 1 m³ , 2 silosy do cementu waga do piasku, waga do cementu – kosz, taśmociąg krótki , taśmociąg długi , rozdzielnia) .

W obu protokołach odnotowano ,że pojazdy oraz węzeł betoniarski stanowią własność (...) 3 z siedzibą w L. .

dowód: protokoły k. 176 – 177 ,

Samochody ciężarowe , które nabył powód nie były sprawne oraz został złożony wniosek o ich czasowe wyrejestrowanie . Węzeł betoniarski wymagał remontu . Powód nie miał obowiązku zarejestrowania ruchomości nabytych od pozwanego jako środków trwałych . Musiałby to zrobić w momencie, gdy stawałyby się one zdadne do użytku. Wtedy byłyby wystawiony dokument OT , czyli przyjęcia środka trwałego do używania . Do tego momentu powód nie miał też możliwości odliczenia podatku VAT, pomimo że wydał pieniądze na kupno tych rzeczy.

Powód miał prawo zapłacić za nie w gotówce , gdyż wartość transakcji nie przekraczała kwoty 20 tysięcy euro.

Transakcje nie znalazły odzwierciedlenia w zeznaniu rocznym PIT 36 .

dowód: opinia biegłej W. A. : pisemna 258 – 264 oraz ustna k. 282 – 282 v,

Wyrok zaoczny z dnia 10 maja 2012r. został uchylony w dniu 25.04.2014r. i zasądzono od pozwanego na rzecz powódki kwotę 90.638,17 zł. z odsetkami oraz 17.322,64 zł. z tytułu zwrotu kosztów procesu . W wyroku z dnia 17 lipca 2015r. Sąd Apelacyjny zmienił to rozstrzygnięcie i zasądził kwotę 90.170,61 zł. Na skutek egzekucji komornik zajął kwoty: 518,87 zł. - w dniu 7.03.2013r. oraz 90.003,49 zł. – w dniu 17.04.2013r. Został one przekazane wierzycielce.

dowód : wyroki k. 277 – 278 , pismo komornika k. 279.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa stanowił art. 841 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji , jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa.

Nie był zasadny wniosek powoda kierowany do sądu w niniejszej sprawie o umorzenie postępowania na podstawie art. 825 pkt 2 k.p.c. (k. 183) . Przepis ten stanowi bowiem ,że właściwy w tym zakresie jest organ egzekucyjny , czyli w tym przypadku – komornik.

Przedłożone przez powoda faktury dotyczące kupna sprzedaży ruchomości objętych żądaniem pozwu , sąd dokumentem prywatnym w rozumieniu 245 k.p.c. Pozwana kwestionując tę transakcję zarzucała ,że była ona pozorna. Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczeni woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar wykazania tej okoliczności spoczywał na pozwanej.

Pozwana nie udowodniła ,że czynność była pozorna . Dowodem na tę pozorność miałyby być pozostawienie rzeczy na terenie posesji zbywcy . Pozwana odnosiła tę uwagę do betoniarni. Nie było natomiast kwestionowane przez powoda ,że elementy , które ją tworzyły pozostały na tej nieruchomości (k. 100) . Jest to zrozumiałe , bo skoro powód trudni się skupem i sprzedażą różnych ruchomości , to do czasu znalezienia ich nabywcy rzeczy te mogły pozostawać u W. W.. Powód nie prowadził przecież działalności gospodarczej w branży betoniarskiej , a ze względu chociażby na rozmiary elementów betoniarni , widocznych na zdjęciach znajdujących się w aktach , ich przemieszczanie było bezcelowe.

Pozwana nie wykazała także ,że W. W. nadal prowadzi działalność gospodarczą z wykorzystaniem tych urządzeń. W szczególności okoliczność ta nie wynika z zeznań świadków : J. S. (k. 192 v) oraz H. S. (k. 235 v) . Z zeznań tych wynika coś wręcz przeciwnego .

Świadek J. S. zeznał ,że od 3-4 miesięcy nie przejeżdża przy posesji W. W.. Nie wie co się tam dzieje . Nie wie też , czy jest tam obecnie linia technologiczna do produkcji betonu , 3-4 miesiące temu jeszcze tam była . Świadek dodał też ,że pan W. coś musi produkować , co za coś musi żyć. Z tych zeznań nie wynika więc , że rzeczywiście prowadzi on działalność w oparciu o rzeczy zbyte na rzecz powoda. Trudno wyprowadzać taki wniosek z przypuszczeń ,że musi to robić , bo z czegoś musi żyć.

Świadek H. S. zeznał ,że wizualnie jest to normalnie funkcjonujący zakład. Opinia ta nie dziwi , skoro elementy betoniarni nie były przemieszczane , rozmontowywane . Sam jednak świadek zauważył , że gdy poprzednio oglądał ten zakład w 2008r. to „było więcej prefabrykatów , kruszywa, było widać ,że zakład funkcjonuje” . Obecnie świadek ocenia ,że skala produkcji jest mniejsza. Nie wiadomo na jakiej podstawie ocenia ,że skala produkcji jest mniejsza , skoro nie dostrzegł on ,żeby w ogóle jakaś produkcja się tam odbywała. Świadek ten nie widział tam także żadnych samochodów. Zapewne musiałyby one być wykorzystywane przy prowadzeniu tej działalności.

Opinia biegłej W. A. także nie daje podstaw do przejęcia ,że umowa była pozorna . Sąd w pełni dał wiarę tej opinii. Jest ona spójna , logiczna , nie zawiera sprzeczności. Dodatkowo została rozwinięta poprzez przesłuchanie biegłej. Powód

nie miał obowiązku wprowadzenia do ewidencji rzeczy nabytych od pozwanego , ani odprowadzenia podatku VAT, czy też jego odliczenia . Brak tych czynności nie świadczy więc o pozorności umowy.

Sąd oddalił wniosek pozwanej złożony na rozprawie w dniu 3.03.2016r. o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego , gdyż nie istniała taka potrzeba . Jak już wskazano , sąd w pełni dał wiarę opinii biegłej W. A.. Niezadowolenie jednej ze stron z wniosków opinii nie jest argumentem przekonującym o konieczności sporządzenia kolejnej.

Na marginesie wskazać też należy ,że wniosek ten był spóźniony i także z tej przyczyny nie podlegał uwzględnieniu – art. 207 § 6 k.p.c. Pełnomocnik pozwanej otrzymał odpis opinii w dniu 28.12.2015r. (k. 274) . Sąd zezwolił na ustosunkowanie się do niej w terminie 14 dni. Pełnomocnik nie złożył żadnego pisma . Na rozprawie w dniu 3.03.2016r. w czasie przesłuchania biegłej nie zadał jej pytań , które po opuszczeniu przez nią sali rozpraw stanowiły zarzuty do jej opinii i uzasadnienie wniosku o kolejny dowód. Wniosek o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii jest spóźniony także dlatego ,że teza opinii została przez sąd sformułowana dokładnie zgodnie z wnioskiem pozwanej . Na rozprawie w dniu 3.03.2016r. strona pozwana domagając się nowej opinii podniosła nowe okoliczności . Mogła to uczynić już wcześniej . Takie postępowanie zmierzało do przedłużenia postępowania .

Na etapie prowadzenia sprawy przed sądem rejonowym był dopuszczony dowód z opinii biegłego z dziedziny wyceny pojazdów ,maszyn i urządzeń na okoliczność ustalenia rzeczywistej wartości pojazdów i ruchomości wskazanych pozwem oraz ustalenia , czy wskazane ruchomości stanowią linię produkcyjną , jeśli tak to jak jest jej wartość (k. 120) . Opinia ta nie została sporządzona . Nie miało to jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy . Można uznać bowiem za okoliczność niesporną ,że zbyte rzeczy (oprócz pojazdów) stanowiły linię produkcyjną , gdyż W. W. prowadził przy ich pomocy działalność polegającą na wytwarzaniu wyrobów betonowych . Nie stanowi to jednak dowodu na pozorność umowy , gdyż pozwana nie wykazała w tym procesie ,że po ich zbyciu nadal on tę działalność prowadził. Nawet gdyby jednak tak było , to nie można by wykluczyć ,że odbywałyby się ona na rzeczach dzierzawionych od powoda , za co otrzymywałby on czynsz.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka M. G. jako spóźniony – art. 207 § 6 k.p.c. (k. 236 v) . Był on zgłoszony w piśmie z dnia 22.06.2015r. (k. 234) . Nic nie stało na przeszkodzie ,żeby uczynić to wcześniej. Świadek jest bowiem komornikiem, który wykonywał czynności egzekucyjne w niniejszej sprawie, które miały miejsce w czerwcu 2012r. Fakt ten był więc znany pozwanej od dawna i nic nie stało na przeszkodzie , żeby wcześniej zgłosić ten dowód.

Pozwana podnosiła także zarzut z art. 531 § 1 k.c. Stanowi on ,że uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela następuje w drodze powództwa lub zarzutu przeciwko osobie trzeciej , która wskutek tej czynności uzyskała korzyść majątkową . Zgodnie z art. 527 § 1 k.c. gdy wskutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową , każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego , jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli , a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć . Paragraf 2 tego artykułu stanowi ,że czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli , jeżeli wskutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu , niż był przed dokonaniem czynności .

Podnosząc zarzut w trybie art. 531 § 1 k.c. pozwana musiałaby udowodnić okoliczności określone w art. 527 § 1 k.c. Pozwana nie sprostała temu wymogowi . Wprawdzie W. W. zeznał ,że jednym z argumentów za sprzedażą rzeczy było to ,że „sprawa się skomplikowała przez pana S.” – k. 236 , ale jest to zbyt mało ,żeby przyjąć ,że zaistniały przesłanki z art. 527 § 1 k.c. Nie wiadomo bowiem jaki był jego stan majątkowy. Czy można uznać ,że przez tę czynność doszło do niewypłacalności lub jej pogłębienia ? Przeczy tej tezie okoliczność ,że w 2013r. wyegzekwowano od niego łącznie kwotę 90.522,36 zł. (k. 279) . Mając na uwadze ostateczny wynik sporu między pozwaną , a W. W. wynikający z wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 17.07.2015r. , należy stwierdzić , że pozwana w znacznym stopniu została już zaspokojona. Należność główną zasądzoną w tym wyroku stanowi bowiem kwota 90.170,61 zł.

Poza tym, w celu udowodnienia przesłanek z art. 527 § 1 k.c. pozwana musiałaby wykazać także stan świadomości istniejący po stronie powoda co do tego, że wiedział on lub przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o motywach działania W. W. . Nic takiego pozwana nie udowodniła.

Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadka W. W. . Nie zostały one skutecznie podważone przez stronę pozwaną i są spójne z pozostałym materiałem dowodowym.

Powództwo podlegało uwzględnieniu, gdyż powód wykazał, że jest właścicielem rzeczy .

Oddalenie powództwa w pozostałej części dotyczyło określeń rzeczy zawartych w pozwie . Sąd w punkcie I wyroku użył dokładnie tych nazw , które znajdowały się w protokołach zajęć dokonanych przez komornika . W żądaniu pozwu były one ujęte bardziej szczegółowo , gdyż zawierały ich wartości oraz numery identyfikacyjne pojazdów . Różniły się też pewne określenia . Np. w pozwie jest mowa o koszu do cementu i koszu do kruszywa , a w protokole zajęcia - o wadze do piasku i wadze do cementu – kosz. Nie ulega jednak wątpliwości , że chodzi o te same rzeczy . Protokół komornika nie zawiera określenia wartości rzeczy. Sąd uznał , że skoro sprawa dotyczy zwolnienia od egzekucji , to należy posłużyć się dokładnie tymi określeniami , które widnieją w dokumentacji czynności egzekucyjnych .

Skoro powód wygrał sprawę, to na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzono na jego rzecz od pozwanej kwotę 10.754,00 zł. z tytułu zwrotu kosztów procesu . Składały się na nią : wynagrodzenie pełnomocnika 7.200 zł., opłata od pozwu 3.537,00 zł. oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17,00 zł.

W toku postępowania dokonano sprawdzenia wartości przedmiotu sporu przez co ustalono nową jej wysokość (k. 116 i 154) . Zgodnie z art. 130³ § 2 k.p.c. jeżeli obowiązek uiszczenia lub uzupełnienia opłaty powstał na skutek rozszerzenia lub innej zmiany żądania , z innych przyczyn niż wymienione w § 1 , albo po wysłaniu odpisu pisma innym stronom , a w braku takich stron – po wysłaniu zawiadomienia o terminie posiedzenia , przewodniczący wzywa zobowiązanego do uiszczenia należnej opłaty w terminie tygodnia , a jeżeli mieszka on lub ma siedzibę za granicą i nie ma w kraju przedstawiciela w terminie nie krótszym od miesiąca. W razie bezskutecznego upływu terminu sąd prowadzi sprawę bez wstrzymywania biegu postępowania , a o obowiązku uiszczenia opłaty orzeka w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji , stosując odpowiednio zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu. Powód został wezwany do uzupełnienia brakującej opłaty w wysokości 8.188,00 zł. (k. 167 i 170) . Kwota ta nie została uiszczona . Dlatego na podstawie powołanego powyżej przepisu należało pobrać ją w wyroku od pozwanej , jako strony przegrywającej sprawę .